

REFORMATIE

GEREKEN

vriend houden, en tevens zorgen, dat Duitschland weer op den been komt. Laten wij maar eens afwachten, wat er gebeurt.

Maar van een revolutie in Engeland is geen sprake. Het is weer, als Burke placht te zeggen, toen de Amerikaanse kolonisten tegen het moederland opstonden. Het was in de dagen van de Franche wijsgeeren in het laatste der achttiende eeuw en Jefferson en Franklin waren nog al van dat wijsgeerig hondje gebeten. Burke zei: zij zeggen te strijden voor de rechten van den mensch. Zij bedoelen alleen maar de rechten van den Engelschman.

Wij mogen echter wel voorzichtig zijn. Hier op het continent van Europa gaat het nu om het al of niet behoud van de constitutionele goederen, die de vrucht zijn van de Calvinistische reformatie. Zoo leerde Groen het ons. Zoo verdedigde Kuyper het.

Dat is het voornaamste punt in onze politieke strijd van vandaag.

En nu is het toch waarlijk bedenkelijk, dat men in onze kringen allerwege roept om vereeniging van alle protestantsche christenen, zonder dat men eerst zorgt de basis, waarop wij moeten staan, goed onder de voeten te hebben. Alsof eenheid en niet gehoorzaamheid het eerste was, wat van ons gevraagd wordt.

Nu is het bedenkelijk, dat terwijl de revolutie in haar gevaarlijksten vorm, n.l. die van een water-en-melk-socialisme, van een zoetsappig humanisme tot ons komt, wij niet meer antirevolutionair mogen heeten, maar christelijk nationaal, naar mijn innige overtuiging een flinken stap terug, en niet op den goeden weg vooruit.

Eendracht van alle belijders van den Christus is noodig, zeer zeker. Maar wij moeten wel weten, waar het thans om gaat; wat allereerst aan de orde is. Tegen welke gevaren wij den strijd hebben aan te binden.

En zoo kom ik terug op de twee feiten van het begin. Ik neem dat van den kerkstrijd.

Het blaadje van de vrijgemaakte kerk verboden. En zou het synodale deel zich daarin verheugen, of zelfs daartoe dringen? Dat zou beteekenen, dat wij de kern van onze politieke strijd, die voorop is vrijheid van het woord, niet meer zouden verstaan.

Maar des te meer moeten wij het woord van Groen weer, haast elken dag, zooals hij het ook deed, doen hooren: de Calvinistische reformatie grondslag en waarborg onzer constitutionele vrijheden.

Met hartelijke groete en heilbede uw toegenegen
MARNIX.

Ongehuwd naar Indië?

De Utrechtsche editie van Trouw schrijft het volgende:

Zijn wij wel ingelicht, dan zou het een eisch onzer regering zijn, dat zij, die spoedig als bestuursambtenaar of anderszins naar Indië zullen vertrekken, gedurende twee jaar ongehuwd zullen moeten blijven. De duur van deze periode zal later kunnen worden gewijzigd.

Wij kunnen dit bericht nauwelijks gelooven. Regelrecht tegen de wenschen van onze grootsten gouverneurs-generaal — wij denken aan J. P. Coen — zou men dus naar een zwaar gederogend Indië menschen zenden, die hun verloofde, of hun vrouw twee jaar moeten achterlaten!

Nogmaals — wij kunnen dit bericht niet gelooven. In het groote herstelwerk in Indië is de taak van de vrouw aan de zijde van haar man onzegbaar belangrijk. Zij maakt het den man mogelijk de last der verantwoordelijkheid — bijzonder zwaar juist nu! — gemakkelijker te dragen; zij vangt hem op in de goede schutse van het eigen gelukkige huis; zij neemt naast hem haar aandeel in het herstel door haar arbeid in commissie en clubs.

Als men verlovingen en jonge huwelijken grondig kapot wil maken, dan moet men verbieden, gehuwd naar Indië te gaan.

Wij hopen op snelle tegenspraak. Liever moedige de regering aan, dat de ambtenaren met hun vrouwen naar Indië trekken: zij geve — zoo noodig — steun voor de inrichting van het huis der jonggehuwden. Dit geldt is goed besteed, het bevordert het geluk van jonge menschen, het stimuleert hun arbeid in Indië, het is een bijdrage tot de bloei van het Rijk. Het is dus een uitgave, die hoge renten waarborgt. Volkomen mee eens.

K. S.

AMSTERDAM. De geschorste Ambtsdragers in Amsterdam richtten zich met den volgende brief tot de leden der Kerk:

Broeders en Zusters,
In diepe bewogenheid komen ondergeteekenden, ambtsdragers in de Gereformeerde Kerk van Amsterdam-Centrum, tot U.

Het vreeselijke is geschied: de Kerkeraad van Amsterdam heeft hen voor drie maanden geschorst in hun ambtelijke arbeid.

Gij weet allen, hoe de Synoden 1942/1943 met leergezag hebben bekleed de uitspraak „dat het zaad des verbonds krachtens de belofte Gods te houden is voor wedergeboren en in Christus geheiligd, totdat hij het opwassen uit hun wandel of leer het tegendeel blijkt.“

Gij weet allen, hoe de Synoden kandidaten waren, predikanten en ouderlingen laten schorsen, welke deze uitspraak niet kunnen aanvaarden.

Gij weet allen, hoe de Synoden haar zittingsduur eigenmachtig hebben verlengd, nieuwe punten aan haar agendum hebben toegevoegd, met voorbijgang van de plaatselijke Kerk tientallen predikanten en andere ambtsdragers hebben geschorst en afgezet en zoo op vele punten de Kerken-ordening met voeten hebben getreden.

Gij weet, hoe zij alle pogingen om haar besluiten in den kerkelijken weg vernietigd te krijgen, eerst hebben afgewezen en daarna in feite onmogelijk gemaakt.

Zoo hebben zij een leer ingevoerd, welke ingaat tegen de Heilige Schrift en onze Gereformeerde belijdenis.

Zoo zijn zij gaan heerschen over de kudde, waarvan Christus de Herder tevens de Heer is.

Candidaten worden geweerd, predikanten en ouderlingen uitgestooten, de tucht wordt misbruikt, de sacramentsbediening ontkracht en de bediening des Woords gebonden aan menselijke vonden.

Elke Gereformeerde Kerkeraad, elk Gereformeerde kerklid wordt gedrongen tot een positiekeuze: vóór of tegen Gods Woord en dat alleen — voor of tegen Christus!

De Kerkeraad van Amsterdam besloot op Vrijdag 22 Juli j.l. om die positiekeuze te ontvluchten. Hij besloot om „zelf in de in het geding zijnde kwestie geen beslissingen te nemen“ maar om den — opgebroken — weg der revisie op te gaan.

Ondergeteekenden legden daarop een korte verklaring af, dat zij de kerkrechtelijke en dogmatische besluiten der Synode verwerpen.

Gevraagd om een breedvoerige verklaring van gevoelen, hebben zij geweigerd die te geven. Hoe dikwijls reeds hadden zij hun standpunt in de vergaderingen van den Kerkeraad zowel als van de „Commissie voor zwaarigheden“ uiteengezet!

Waarom het aantal bezwaarschriften in dit stadium nog met een te vermeerderen? Het standpunt der bezwaarden inzake de binding aan de leeruitspraken alsmede inzake Kerkrecht en ambtelijke censuur is genoegzaam bekend.

Maandag 30 Juli nam de Kerkeraad van Centrum in samenwerking met dien van Zuid (binnen Synodaal verband) — met 33 stemmen tegen — het besluit om ondergeteekenden op grond van artikel 80 voor den tijd van drie maanden te schorsen!

Waarom vond deze schorsing plaats?

Uw ambtsdragers werden geschorst, o ja officieel als „scheurmakers“, doch in den grond der zaak omdat zij weigeren te leeren, dat de Doop verzegelt de inwendige genade der wedergeboorte als een aanwezig goed.

Zij werden geschorst, omdat zij vasthouden aan de Gereformeerde belijdenis, dat de Doop teken en zegel is alleen van de beloften Gods (Heidelbergse Catechismus vraag en antw. 66).

Zij werden dus geschorst, omdat zij „elke binding aan de confessionele uitspraak der Synode 1942/1943 weigeren en afwijzen.“

Zij werden voorts geschorst, omdat zij handhaven het beginsel van art. 31 der Kerken-ordening, dat zegt:

„Hetgeen met de meeste stemmen goedgevonden is, zal voor vast en bondig gehouden worden. TEN-ZIJ dat het bewezen worde te strijden tegen het Woord Gods of tegen de Kerken-ordening.“

Zij werden geschorst, omdat zij op grond van dit artikel „de door de Synode of andere instanties in dezen geschorste of afgezette ambtsdragers in volle rechten blijven erkennen.“

Zij werden geschorst, omdat zij over dit alles niet wenschen te zwijgen.

Als „scheurmakers“ werden zij gebrandmerkt, omdat zij „zowel de dogmatische als de kerkrechtelijke besluiten niet alleen ambtelijk, maar ook particulier in woord en daad zullen bestrijden.“

Zij werden dus geschorst, omdat zij trouw bleven aan hun belofte bij de bevestiging in het ambt, de belofte om „alle tyrannie te weren en tegen elke vreemde leer te strijden.“

In gehoorzaamheid aan God, in trouw aan hun eed, mogen en kunnen zij niet zwijgen. Want het verkeerde moet worden bestreden.

En daarom, Broeders en Zusters, zijn zij ook na biddend overleg er van overtuigd, dat zij niet mogen berusten in hun schorsing.

Christus zelf heeft hen door middel van U, Zijn Gemeente, geroepen tot het ambt. Christus heeft hen, waar zij trouw bleven aan Zijn Woord en streden tegen alle tyrannie en elke vreemde leer, niet ontslagen uit Zijn dienst.

Zij zullen dan ook op bevel van den Christus voortgaan met de uitoefening van hun ambtswerk, vrij van de onschriftuurlijke besluiten van Synode en Kerkeraad.

Dus weten van heden af onderstaande broeders zich te zijn de Kerkeraad van de Gereformeerde Kerk van Amsterdam (vrijgemaakt naar art. 31 DKO).

De Kerkeraad roept U op te blijven staan onder zijn toezicht, op den ouden grondslag: Gods Woord, de drie Formulieren van Eenigheid en de Dordtsche Kerken-ordening.

Gij kunt dat doen door onderstaande strook ingevuld te zenden aan den scriba br. B. van 't Riet, Talmastraat 31.

Wij vragen niet om Uw sympathie. God zelf zal er zich doen vrijmaken of wederkeren zooveel als Hij er noodig acht om de reformatie van de Kerk door te voeren.

Maar wij vragen U wel U voor Gods aangezicht er ernstig rekenschap van te geven of U er mede kunt en moogt instemmen, dat in de Kerk de gewetens worden gebonden aan een bovenschiftuurlijk leer en dat in de Kerk getrouwe ambtsdragers worden geweerd uit hun ambt.

De Koning der Kerk geve U een wijs hart en een gehoorzamen geest, opdat gij moogt wandelen als kinderen des lichts, beproevende wat den Heere welbehagelijk zij.

Voorts roept de Kerkeraad U op tot de Kerkdiensten, welke D.V. Zondag 5 Augustus worden gehouden in de Zedingskapel, Keizergracht 676.

Daar wil Christus, Die Zijn Kerk kocht met Zijn bloed, Zijn gemeente vergaderen door Zijn Woord en Geest.

Daar wil Hij U als Koning regeeren ook door onze zwakke kracht.

Daar wil Hij doen voortzetten het werk der barmhertigheid, der Diaconie.

Broeders en Zusters, wij zijn bedroefd maar ook verblijd.

Bedroefd om de breuk, die de meerderheid van Synode

en Kerkeraad sloegen.

Maar ook verblijd: Christus zet Zijn werk in Zijn Kerk voort.

De toekomst is duister. Maar wij gaan getroost verder. Hij zal het maken! Hij gaat ons voor!

De Kerkeraad van de Gereformeerde Kerk van Amsterdam-C.

B. VAN 't RIET, Talmastraat 31, Ouderling.
J. OTTERSBERG, Bernissestraat 61, Ouderling.
J. C. MELIER, Borneostraat 25, Ouderling.
W. BEUDEKER, Kribbestraat 37, Diaken.

De President van de Arrond. Rechtbank te Leeuwarden heeft uitspraak gedaan in de Kerkkwestie te Harlingen.

Sinds het besluit tot vrijmaking is genomen, heeft de vrijgemaakte Kerk het Kerkgebouw tot haar beschikking gehad, terwijl het Rusthuis bij de andere groep in beheer was.

Door Mr. Haan te Sneek werd namens de Synodalen geëischt, ook het Kerkgebouw tot hun beschikking te laten.

Op grond van de autonomie der plaatselijke Kerk en omdat het besluit met meerderheid van stemmen door den Kerkeraad is genomen, heeft de president dezen eisch afgewezen, waardoor de vrijgemaakte Kerk in bezit is gebleven van Kerkgebouw en Rusthuis.

DEN HAAG. De kerkeraad der Geref. Kerk (West-) Synodaal, heeft in een rondschrijven aan alle mannen-vereenigingen, welke onder kerkelijk toezicht staan, laten weten, dat er op de mannenvereenigingen geen besprekingen of besluiten mogen plaats hebben, die in strijd zijn met de uitspraken der laatst gehouden Generale Synodes. Hierbij wordt dus ook aan de mannen-vereenigingen het vrije woord ontnomen en heeft men ook daar blindend verklaard de leeruitspraken door de Synode aan de kerken opgelegd.

DEN HAAG. Wij lezen in de Haagsche Kerkbode: „Saneering“. „Synodale“ menschen worden soms erg boos, als er van onze zijde de aandacht op gevestigd wordt, dat er in de Geref. Kerken een streven naar „saneering“ openbaar komt; saneering n.l. van de bezwaarden, wier stem op de „meerdere vergaderingen“ alleen maar mag doorklinken in eventuele bezwaarschriften, welke zij „in den kerkelijken weg“ hebben in te zenden. Overigens moeten die bezwaarden zwijgen, zwijgen... Hoewel ze leden in volle rechten zijn, worden hun toch allerlei rechten ontnomen, omdat ze „bezwaard“ zijn. Tot die rechten behoort ook de mogelijkheid, afgevaardigd te worden naar de „meerdere vergaderingen“.

Wetend, dat op de Mei-vergadering van de Classis 's-Gravenhage der „synodale“ Geref. Kerken de stemming voor afgevaardigden naar de Part. Synode pleegt plaats te vinden, was ik de laatste maanden benieuwd, in 't Kort Verslag te lezen, hoe deze in dit jaar verlopen is. In 't bijzonder dacht ik daarbij aan Ds J. G. Feenstra, die meermalen als secundus werd gekozen, en verleden jaar zelfs als primus ter Part. Synode mocht gaan, wonder-boven-wonder. Men had hem toen juist (ik meen op de Febr. verg.) het recht ontnomen, in de Dogmatiek te examineeren (dit te samen met Ds F. de Vries); in Mei koos dezelfde classis hem tot primus (in herstemming met Ds Mr. W. S. de Vries); in Sept. (als ik me goed herinner) ontnam men hem het recht, visitator te wezen en te voren ontnam men hem het Secundus Curator zijn van onze Theol. Hoogeschool en benoemde toen Ds Kuiper van Sassemheim.

Nu, de Classis 's-Gravenhage heeft in deze verkiezing dit streven naar saneering weer duidelijk laten blijken. Dezelfde predikanten, die uit de ruim veertig dienaren der Classis gewoonlijk gedeputeerd werden, genoten ook nu weer de voorkeur, t.w. Dr. J. Hoek, Ds W. S. Pontier en Ds Mr. W. S. de Vries. Als hun secundus werden aangewezen drie onverachte verdieders van de Synodale besluiten: Dr. A. de Bondt, Ds L. Oranje en Ds W. A. Wiersinga. Ds Feenstra was dus ditmaal geen verkorene. Een prettig gevoel moet mijn collega wel hebben, nu hij in 't Kerkelijk leven praktisch geen rechten meer heeft, men hem althans in de uitoefening van die rechten passeert (examinator — visitator — deputaat-Synode...). Ja, hij mag nog een gravamen indienen bij de Generale Synode — verder zwijgen, zwijgen...

VALTHERMOND. Op de kerkeraadsvergadering van Donderdagsavond 2 Aug. is de scheiding definitief gekomen. Ds T. de Haan met de meerderheid van den kerkeraad maakte zich vrij. Aan de „Synodale“ groep werd het medegebruik van het kerkgebouw in onderling overleg afgestaan. Het grootste gedeelte van de gemeente gaat met ds de Haan mee.

Vrijgemaakte Geref. Kerken. Beroepen in Ten Postcand. A. W. Boxman te Zwolle.

Na een verklaring bij zijn kerkeraad te hebben ingediend, heeft ds J. F. van Hulstijn te Slikkerveer zich aangesloten bij de Vrijgem. Geref. Kerken.

De Vrijmaking is dan ook voor een kleine groep in Middelburg een feit geworden. Zondag 5 Augustus kwamen vrijgemaakte Gereformeerden samen in de Engelsche Kerk. De eerste bijeenkomst, waarin de heer B. van Riet, Theologisch student te Goes voorging, werd bezocht door 80 kerkgangers en de tweede dienst door 76.

Zoo spoedig mogelijk zal worden overgegaan tot institueering. Middelburg is de tweede vrijgemaakte gemeente op Walcheren en de vijfde in Zeeland. Vrijgemaakt zijn thans: Vrouwenpolder, Axel, Spui, Hoek en Middelburg.

VELP. Voor een groep van 120 personen sprak alhier ds H. Vogel van Enschede over: „Wat iedere Gereformeerde weten moet“.

Zondag 5 Augustus werd hier de kerk geïnstituëerd. De ambten werden ingesteld. Beide diensten werden geleid door ds Mulder van Hattem. 's Morgens sprak ds Mulder over Jer. 1:4-8 en 's avonds over 1 Sam. 4:10-11. Ongeveer 30 Kerkgangers.

Te Winsum-Obergum heeft zich een groep vrijge-